

Garantálja jogszabály a munkabér készpénzben történő megfizetését a fogyasztó választása alapján! – Szükség van az illetékek, adók áthárításának egyértelműbb jogi tilalmára!

Ma akár ezer forintnál is többre kerülhet a fogyasztónak, ha pénzt vesz ki egy bank automatából – egyre gyakoribbak az olyan fogyasztói kifogások, amelyek a magas összegű tranzakciós díjakat sérelmezik. Sajtóértesülések szerint a jövőben viszont havi két pénzfelvétel ingyenes lesz a fogyasztóknak – ez a helyzetükön könnyítene. Azonban lehetővé kell tenni azt is, hogy a fogyasztó határozza meg, készpénzben vagy bankszámlára kapja meg fizetését. Emellett olyan jogszabályokra van szükség, amelyek egyértelműen megtiltják minden alapvető szolgáltatási ágazatban az egyes illetékek, adók példa nélküli áthárítását.

Nagy átlagban 200-700 Ft-ot, de akár 1000 Ft-ot meghaladó összeget is elkérnek a pénzügyi intézmények a fogyasztótól, ha készpénzt vesz fel a bankfiókból vagy épp ATM-automatából. 2013. január elsején lépett hatályba a pénzügyi tranzakciós illetékről szóló 2012. évi CXVI. törvény, amely alapján a pénzforgalmi szolgáltatók illetéket kötelesek fizetni: ezt a terhet hárították át szinte egy az egyben a fogyasztókra. **A Magyar Nemzeti Banknak a fizetési rendszerről szóló 2013-as jelentése alapján az áthárított illeték mértéke 80-90 %.**¹

Csökkenett továbbá a fogyasztók által kedvezményesen elérhető pénzügyi termékek kínálata: *„Egyes szolgáltatáscsomagoknál megfigyelhető a kedvezményekre jogosító feltételek szigorítása, ami az ügyfelek egy része számára szintén díjemelkedést eredményezhet.”*

A jelentés tartalmazza továbbá, hogy a díjmentes készpénzfelvételi lehetőségek megszűntek, vagy számuk lecsökkent. Ezzel függ össze, hogy a fogyasztók rendszerint a szerződéses feltételek egyoldalú módosítását kifogásolják, azonban az illeték áthárítása **nem ütközik jogszabályba** akkor, ha a pénzügyi intézmény betartotta a vonatkozó szigorú előírásokat. Erre akkor van mód **a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 210. §-a értelmében**, ha a szerződés a pénzügyi intézmény számára ezt a lehetőséget egyértelműen lehetővé tette és a vonatkozó, egyoldalú szerződésmódosításra okot adó feltételek, illetve körülmények is meghatározásra kerültek. Továbbá olyan kamatot, díjat vagy egyéb szerződési feltételt lehet csak a fogyasztóra nézve kedvezőtlenül módosítani, amelyet a szerződés már korábban tartalmazott: új díj vagy költség bevezetése ugyanis jogszabályi tilalomba ütközik. A feltételek teljesülése esetén azonban **az áthárítás jogszerű**.

¹ http://www.mnb.hu/Root/Dokumentumtar/MNB/Kiadvanyok/mnbhu-jeleentes-a-fizetesi-rendszerrol/Jelentes_a_fizetesi_rendszerrol_2013.pdf

Épp emiatt, a fogyasztók számára igen nagy terhet jelentő és továbbra is emelkedő banki tranzakciós díjak folytán lehetővé kell tenni, hogy saját maguk döntsenek arról, munkabérüket készpénzben kapják meg vagy inkább bankszámlára kérik. Azaz egyértelműen rögzíteni kell, hogy a fogyasztó választása szerint a munkabérét készpénzben bocsássák rendelkezésére.

Mindemellett a Szövetséghez érkező fogyasztói megkeresések arról is tanúskodnak, hogy nem csak a pénzforgalmi intézmények, hanem **más szolgáltatók szintén jelentős mértékben emelték** a szolgáltatással összefüggő díjaikat és átterhelték a fogyasztókra megnövekedett költségeiket. Így a földgáz- és a villamos energia szolgáltatókra vonatkozóan rendszeresen érkeznek a fizetési felszólítási díjak és egyéb költségek sokszor irreális mértékű emelkedéséről szóló bejelentések. Hiába került ugyanis meghatározásra a villamos energiáról szóló **2007. évi LXXXVI. törvényben és a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvényben** is, hogy a „nyújtott termék vagy szolgáltatás árába közvetlenül vagy közvetve *semmilyen formában nem számítható be, illetve külön nem számlázható ki*”: a közüzemi vezetékek adójáról szóló 2012. évi CLXVIII. törvény szerinti különadót a szolgáltatók mégis továbbhárítják a fogyasztókra – csupán azt **nem a szolgáltatás árába, hanem egyéb költségekbe építik be.**

Hasonló volt a helyzet korábban az **elektronikus hírközlési szolgáltatások** esetében. A távközlési adóról szóló 2012. évi LVI. törvény 2012. július elsejei hatályba lépése óta ugyanis az elektronikus hírközlési szolgáltatók ágazati különadót kötelesek fizetni. Ezt a fizetési kötelezettséget először áthárították a fogyasztókra: egyoldalúan módosították az előfizetői szerződéseket és megemelték azok tarifáját. A fogyasztó hűség szerződés esetén pedig **csak a kötbér megfizetésével szabadulhatott** a szerződéses kötelemből és a megemelkedett tarifadíjaktól. Azóta azonban az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 2012. november 17-től hatályos módosítása szerint **tilos egyoldalúan módosítani a határozott időre kötött szerződést** akkor, ha jogszabály olyan adó- vagy illetékfizetési kötelezettséget ír elő, amelynek alanya a szolgáltató. Látható tehát, hogy az **egyoldalú szerződésmódosítás tilalma nem eléggé védi** a fogyasztók érdekeit: a pénzügyi tranzakciós illeték szigorú keretek között, de mégis áthárítható, ez meg is történt. A közüzemi szolgáltatások esetén pedig nem azok ára, hanem a járulékos szolgáltatások körének díjai emelkedtek meg, például: a fogyasztóknak küldött fizetési emlékeztetők áthárított költsége, ha az ügyfél fizetési késedelembe esik. Ugyanez a helyzet az elektronikus hírközlési szolgáltatásoknál. A különadó miatti szerződésmódosítás tilalma ellenére a fogyasztónak több száz forintjába kerülhet többek közt a fizetési felszólításról küldött értesítés. A fogyasztók körében közkedveltnek számító szolgáltatások esetében tehát így vagy úgy, de mégis növekedett az őket terhelő fizetési kötelezettség.

A Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége ezért azt javasolja, hogy az egyes szolgáltatásokra vonatkozó ágazati törvényekben kerüljön meghatározásra: a vállalkozások a szerződéskötést követően bevezetésre került közterheket közvetlen vagy rejtett formában sem háríthatják át a fogyasztókra.

Emellett szükséges az is, hogy a fogyasztó kérése esetén munkabérét készpénzben kapja meg – megkímélve őt az indokolatlan banki költségek viselésétől.

További információk: Dr. Baranovszky György, ügyvezető elnök, 06-30-954-8131